కొడుకు నేర్పిన పాఠం

కె.వి.నరేందర్

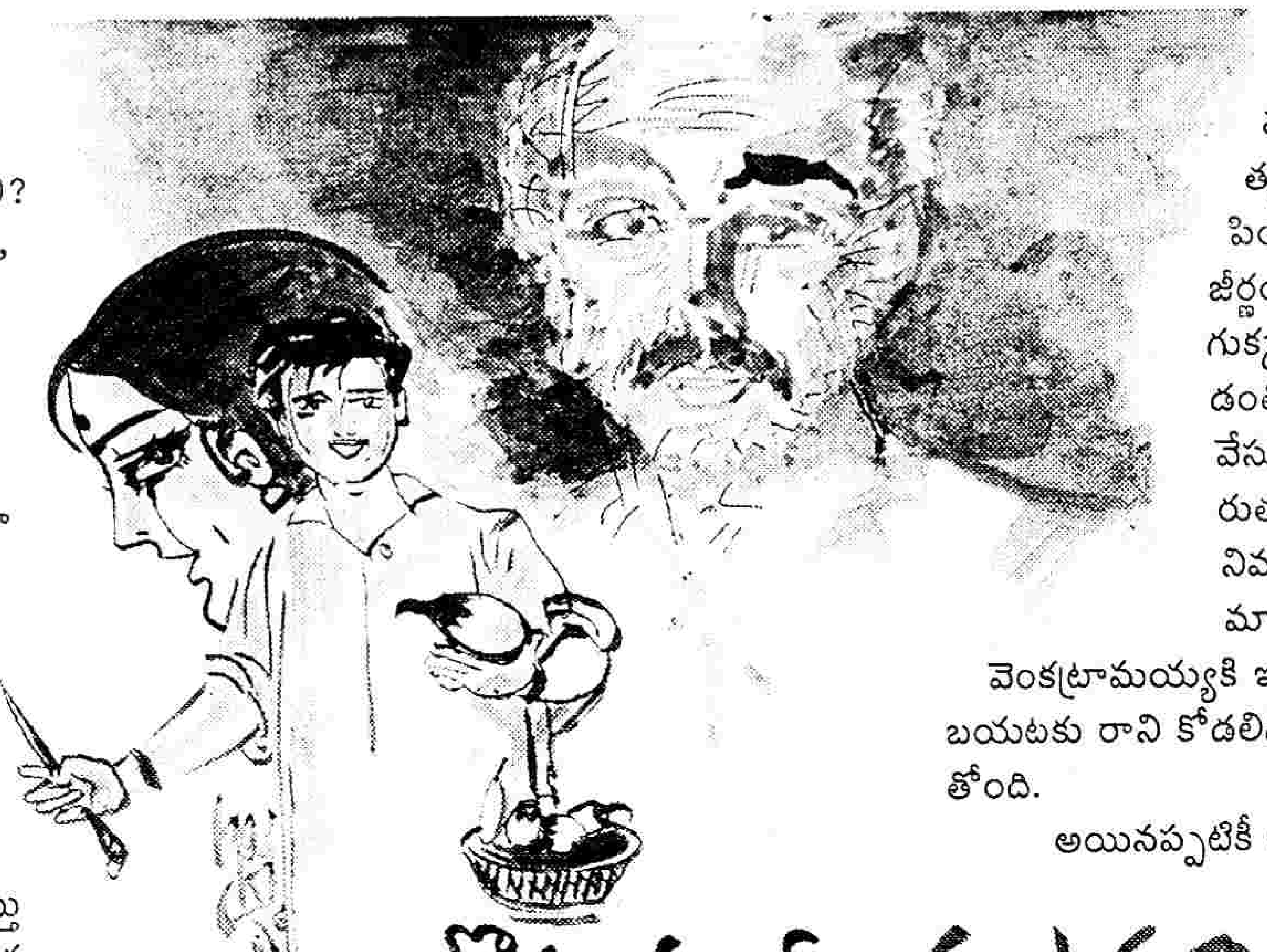

వెంకట్రామయ్య పట్నంలో కొడుకింటి కొచ్చి అప్పటికే మూడు రోజులు దాటింది. వ్యవసాయ పనిముట్లు బజారుకెళ్లి కొనుక్కొచ్చాడు. ఆప్కో షోరూంకెళ్లి మూడు జతల ధోవతులు తీసుకున్నాడు. చెప్పులు మాత్రం ఇంకా తన పల్లెలో లస్మయ్య చేసినవే వాడ తాడు కనుక అది కొన్లేదు. ఓ సాయంత్రం అందంగా అలంకరించిన బజార్లన్నీ తిరిగాడు.

ఇన్ని పనులు చేసుకుంటున్నా... మనసులో ఏదో లాగుతోంది.

ఏంటది??

తన కొడుకు కుటుంబంలో ఏవో కనిపిస్తున్నాయి...

ఏంటవి?

కంటికి ఆనీ ఆననట్టు... మనసుకి అందీ అందనట్టు... ఏమిటవి? పల్లెలో తన కుటుంబంతో చూస్తే, పట్నంలో తన కొడుకు కుటుంబంలో కన్పిస్తోన్న మార్పులు...

అవునూ... అవి మార్పు లేనా?

లేక తన కొడుకు చేతగానితనానికి నిదర్శనాలా?

వెంకట్రామయ్యలో కొడుకుపట్ల జాలి పెరిగిపోయింది. ఆ రోజు ఉదయమే తాను నిద్రలేచేసరికి తన కొడుకు ప్రశాంత్ ఆరేళ్ల బాబుకి బాత్‌రూంలో తలంటుస్నానం చేయిస్తున్నాడు. కోడలుండగా వీడు స్నానం చేయించడమేమిటని వెంకట్రామయ్య ఆశ్చర్యంతో బెడ్‌రూంవైపు చూడగానే కోడలు శ్రీలక్ష్మి బెడ్‌పై పడుకుని ఏదో సీరియస్‌గా చదువుతోంది.

వెంకట్రామయ్య నివ్వెరపోయాడు. బాత్‌రూంలో బాబు చేస్తున్న అల్లరికి, నవ్వులకి ప్రశాంత్‌కూడా శృతి కలుపుతున్నాడు. వరండాలోకి అబ్బాయిని తీసుకొచ్చి టవల్‌తో తుడిచి, ఒళ్లంతా పౌడర్ రాసి, తల దువ్వి స్కూల్‌డ్రెస్ వేసి టై కట్టి షూస్ తొడిగాడు.

వెంకట్రామయ్యకి కొడుకు చేస్తున్న పని ఏమీ నచ్చలేదు.

"ఏమిట్రా... శ్రీలక్ష్మికి ఒంట్లో బాగాలేదా?" అన్నాడు.

"లేదు నాన్నా, తను బాగానే ఉంది." చెప్పాడు ప్రశాంత్.

"మరి బాబుకి నువ్వు స్నానం చేయించావేంటి?" అన్నాడు కొంచెం కోపంగా.

అందుకు ప్రశాంత్ నవ్వి "లక్ష్మికి ఇప్పుడు పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ గ్రూప్-2 రాతపరీక్షలున్నాయి. అందుకు తాను చదువుకుంటానంటే..." అన్నాడు తండ్రి అంతరంగం అర్థమై.

"స్నానం చేయించాక చదువుకోవచ్చుగా..." అన్నాడు వెంకట్రామయ్య గుర్రుగా.

ప్రశాంత్ నవ్వుతూనే, "అలాగనీ కాకపోయినా వాడికి స్నానం చేయించడమంటే నాకిష్టం నాన్నా. ఎందుకంటే స్నానం చేయించేటప్పుడు వాడి చిలిపిచేష్టలు నాకిష్టం. వాడి శరీరాన్ని తాకుతుంటే నాకో వింత అనుభూతి. వాడి స్పర్శ, వెచ్చదనం నాకు నచ్చుతుంది. నేను పెట్టే చక్కిలిగింతలకు వాడు తెరలు తెరలుగా నవ్వుతుంటే నా మనసు జలపాతమే అవుతుంది. నాన్నంటే భయంకాదు... నాన్నంటే ఆత్మీయుడు అనే భావం వాడిలో పూర్తిగా నిండిపోయింది."

"అందుకు స్నానం చేయించడం, దొడ్డికి కడగడంలాంటి పనులే చేయాలా? పిల్లల్ని అతిగారాబం చేస్తే చెడిపోతారు. సంసారమన్నప్పుడు ఎవరి పనులు వాళ్లు చేసుకుంటే చూసే వాళ్లకైనా బాగుంటుంది."

తండ్రిలోని ఆధిపత్యభావానికి ప్రశాంత్ మనసు రాజీపడలేదు. తన తండ్రిలో నిర్దేశత్వం, నియంత్రణ, ఆధిపత్యం అన్నీ కలిసిన కమాండర్‌లా కనిపించాడు.

ఇలాంటి కట్టుబాట్లతోనే తన చిన్నప్పుడు ఇంట్లో అమ్మ బతుకొక భయంగా సంసారాన్ని ఈడ్చుకురావడం ఇంకా గుర్తుంది. ఈ ప్రవర్తనే తన అన్నయ్యలో విధ్వంసక ప్రవృత్తిని రగుల్కొలిపి ఇంట్లోంచి పారిపోయిన ఘటనలు కూడా ప్రశాంత్ మనసులో ఉవ్వెత్తున లేచిపడ్డాయి. అమ్మకీ, నాన్నకీ స్పష్టమైన తేడాని చూసిన బాల్యమంతా కదిలిపోయింది.

అయినా అవేవీ కనిపించనీయకుండా ఒంటింట్లోకెళ్లి పాలసీసాని వేడినీళ్లతో కడిగి అందులో పాలుపోసాడు. బెడ్‌రూంలో అప్పుడే లేచి ఆడుకుంటున్న ఏడాదిన్నర పాపని తీసుకెళ్లి సోఫాలో పడుకోబెట్టాడు.

పాప బోసినవ్వులు నవ్వుతుంటే...

"చూడు నాన్నా! చిన్నీ వాళ్లమ్మకన్నా నన్ను చూస్తేనే ఎక్కువ కేరింతలు పెడుతుంది." అంటూ పాలసీసాని నోట్లోపెట్టి పాప నవ్వుల్తో కోరస్ కలిపాడు.

మొదటిసారి వెంకట్రామయ్యకి కొడుకులో అమ్మతనంలో కనిపించే లాలిత్యం, సున్నితత్వం కనిపించాయి. అయినా అది జీర్ణం కావడంలేదు. పాప గుక్కతిప్పి పొలమారడంతో వెంటనే భుజాన వేసుకుని వీపు నిమురుతూ ఆడించాడు. అది నిముషంలో ఏడుపు మానేసింది.

వెంకట్రామయ్యకి ఇంకా బెడ్‌రూంలోంచి బయటకు రాని కోడలిమీద కోపం పెరుగుతోంది.

అయినప్పటికీ ఒకనాడు పెద్దోడు రెండేళ్ల వయసులో ఉన్నప్పుడు రాత్రంతా ఏదో నొప్పితో ఏడుస్తుంటే తన భార్య సరస్వతి కళ్లలో నీళ్లు... 'ఎక్కడ ఏం బాధ కలుగుతుందో చెప్పడానికి నోరు లేని పసికూన' అంటూ తెల్లారేవరకూ భుజమ్మీదేసుకుని లాలిస్తూనే ఉంది. గంటల తరబడి వాడి ఏడుపుకు చిరాకేసి తాను పెరట్లోకెళ్లి మంచం వేసుకుని పడుకున్న జ్ఞాపకం వెంకట్రామయ్య గుండె పొరల్లోంచి చీల్చుకొచ్చింది.

ఏదో అనబోయిన వాడల్లా ఏమీ అన్లేకపోయాడు.

అప్పుడే బెడ్‌రూంలోంచి వచ్చి శ్రీలక్ష్మి పాపని తీసుకుంది. "పాపకి నువ్వు పూర్తిగా పాలు పట్టేయ్. ఈలోగా నేను కూరగాయలు తరుగుతాను. వంట త్వరగా చేద్దువుగాని..." అంటూ ప్రశాంత్ వంటింట్లో జొరబడ్డాడు.

శ్రీలక్ష్మి పాపని తీసుకుని బెడ్‌రూంలోకి వెళ్లింది. సోఫాలో పేపర్ చదువుతున్నట్టు కూచున్న వెంకట్రామయ్యకి కిచెన్‌లో ప్రశాంత్ బెండకాయలు, ఉల్లిపాయలు,

మిర్చి చకచకా కూనిరాగాలు తీస్తూ తరుగు తుండడం కనిపిస్తోంది.

'వాడు వంటగదిలో ఆ పనిని ఎంత ఇష్టంగా చేస్తున్నాడు? వీడు ఆడంగి వెధవై పోయాడా? లేక జీవనశైలి మారుతోందా??

ఒకనాడు ఏదో పనిమీద తాను చిరాగ్గా ఉండి భోజనం ముందు కూచుంటే పప్పులోకి పచ్చి పులుసు వంతలేదని తినే పళ్లాన్ని సరస్వతి వైపు విసిరి తన్నిన ఇరవైరెండేళ్ల కిందటి జ్ఞాపకాల శకలాలు మనసు పొరల్లోంచి ఫెళ ఫెలా రాలిపడ్డాయి.

తన్నితే గాల్లోకి ఎగిరిన పళ్లెం అంచు భార్య నుదుట తాకి రక్తం బొట్లుబొట్లుగా కారినా భయపడుతూనే నిల్చున్న ఆమె వద నం మరోసారి కదలాడింది.

తనూ ఓ భర్తే! తనూ ఓ తండ్రే! తను ఇంట్లో అడుగుపెడితే పిల్లలంతా బెంబేలెత్తి గప్‌చుప్ అయ్యేవాళ్లు. కాని వీడు ఇంట్లోకి రాగానే అప్పటివరకు నిశ్శబ్దంగా చదువుకుం టున్న పిల్లాడు హే అని అరుస్తూ అల్లరి చేస్తూ చుట్టుముడతాడు.

తన మాట గుమ్మంలో వినపడితే చాలు, తలుపు చాటున నిల్చుండే 'వడ్డించమం టారా?' అనే భార్యకి 'ఊఁ' అని హుంకరించ డమే సమాధానమైతే, వీడు రాగానే 'ఈ రోజు హోటల్లోంచే క్యారియర్' అంటూ చెప్పే కోడలు- సాంప్రదాయిక పాత్రల్నించి ఈ తరం తల్లిదండ్రులు తప్పుకుంటున్నారా? అసలేమిటి మార్పు?? ఇది వీడి వ్యక్తిగతమైన సంస్కారమా? ఇది సామాజిక మార్పా??

వెంకట్రామయ్యకి రెండు తరాల మధ్య పెరిగిన అంతరం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నా అది అయోమయంలో పడేస్తోంది.

తన కూతురింటికి వెళ్లినప్పుడు తన అల్లుడు కూడా ఇలాగే ప్రవర్తించాడు.

పురుషస్వామ్యంలోనే ఈ మార్పు వస్తోందా? ఇంటి పనులు చేస్తుంటే... వీళ్ల కళ్లలో ఎన్ని ఆనందాలు?? కొంచెమైనా వీళ్ల ముఖాల్లో 'చిన్నతనం' కనిపించటం లేదేంటి?

మగాడంటనే భర్త, సంరక్షకుడు, సంపాద నాపరుడు, విలాసవంతుడు, మగమహారాజు అనే అవతారాల్లో చిక్కుకుపోయి లావు ఈ ఆనందాన్ని కోల్పోయామా?

తమ కాలంలో ఆడవాళ్లు నిరసన ధ్వనితో ఎప్పుడూ అనే మాట గుర్తొచ్చింది. 'తెస్తే వండిపెడతాం... చస్తే ముండమోస్తాం' అని. అది భార్యాభర్తల మధ్య పేరుకుపోయిన అగాధంలోంచి పుట్టిన వాక్యమై ఉంటుంది.

వెంకట్రామయ్యలో చిత్రమైన సంఘర్షణ.

అది తుపానై మనసుని, శరీరాన్ని చుట్టే స్తోంది. ఈలోగా శ్రీలక్ష్మి వంటగదిలో దూరి వంటచేస్తుంటే ప్రశాంత్ ట్యూషన్ చెబుతు న్నట్టు పుస్తకంలో ఏమిటోగానో బోధిస్తు న్నాడు.

తర్వాత మాసిన బట్టలన్నీ వాషింగ్ మిష న్‌లో పడేసి బాత్‌రూంలో దూరాడు ప్రశాంత్. అరగంటలో శ్రీలక్ష్మి వంట పూర్తి చేసి, డైనింగ్ టేబుల్‌పై గబగబా సర్దింది. ప్రశాంత్‌కి క్యారియర్ పెట్టింది. తనూ స్నానంచేసి ఆఫీసుకి రెడీ అయింది. ప్రశాంత్ డ్రస్ వేసుకుని డైనింగ్ టేబుల్‌పై కూచు న్నాడు.

వెంకట్రామయ్యకి కొడుకుని చూడగానే నవ్వొచ్చింది. ఇప్పటివరకు పెద్దముత్తయిదు

వలా ఇన్ని ఇంటిపనులు చేసిన వీడేనా పెద్ద బ్యాంక్‌లో మేనేజర్‌గా పనిచేసేది అనుకు న్నాడు.

భోజనం చేస్తుంతగానే...

"నేను పదకొండు గంటల బస్సుకెళ్తాన్రా ప్రశాంత్" అన్నాడు వెంకట్రామయ్య.

"మరో రెండు రోజులు ఉండండి మామయ్యా" అంది శ్రీలక్ష్మి.

"అవునునాన్నా..." అన్నాడు ప్రశాంత్.

"వద్దు... వ్యవసాయ పనులు చాలా ఉన్నాయి. వెళ్లక తప్పదు" అన్నాడు. భోజ నాలయ్యాక ఆఫీసుకి బయల్దేరిన ప్రశాంత్‌తో

"ఏమండీ. వచ్చేటప్పుడు మెడికల్ షాప లో 'కర్సీ' ప్యాకెట్ తీసుకురండి" అంది శ్రీలక్ష్మి.

"ఓకే డియర్... ఒకటి చాలా? రెండు తీసుకురానా?" నవ్వుతూ జోక్ చేశాడు ప్రశాంత్. ఆ మాటలు విన్న వెంకట్రామయ్య తల పక్కకి తిప్పుకున్నాడు.

నలభైరెండేళ్ల కింది జ్ఞాపకం కెరటంలా ఎగిసిపడి గుండెశిలని ఢీకొట్టి విరిగిపడింది. తన పెళ్లయిన మూడో నెలకి పట్నం వెళ్తు న్నానంటే 'ఏమయ్యా...' అంటూ భయంభ యంగా, సందిగ్ధంగా దగ్గరికొచ్చింది భార్య సరస్వతి.

వణుకుతున్న చేయి సాచి పిడికిలి తిప్పి 'మీరెలాగూ పట్నం వెళ్తున్నారు కదా! ఇది తీసుకెళ్లి ఇదే సైజులోని రెండు బ్రాలు పట్టు కురండి...' అంది అభ్యర్థనగా.

అవమానంతో ముఖం ఎర్రబడ్డ తను సర స్వతి చెంప ఛెళ్లుమనిపించాడు. "సిగ్గూ శరం ఉండాలే. మగాణ్ణి నేను పట్నం వెళ్తూ ఇది పట్టుకెళ్లి ఇలాంటివి కొనుక్కురావాలా? షాపువాడిముందు నా పరువేమైనా ఉంటుందా? మొగుడికి ఏ పనులు చెప్పాలో కూడా తెలీదు. ఫో లోపలికి..." అన్న సంఘ టన కళ్లముందు కదలాడింది.

అలాంటివి ఎన్నెన్ని జరిగాయి!

కాని వీళ్లు... నిజంగా అనురాగాని వాకిళ్లు...

బాధ్యతలెరిగిన భాగస్వాములు... పితృ స్వామ్య వ్యవస్థకి సరికొత్త నిర్వచనం చెప్తున్న సహస్రాబ్ది ప్రతినిధులు.

వెంకట్రామయ్య కళ్లలో సన్నని తడి కద లాడింది.

★ ★ ★

పల్లెకు చేరిన వెంకట్రామయ్య ఇంట్లోకి రాగానే సరస్వతి ఎదురొచ్చి "కొడుకూ, కోడలూ, పిల్లలూ బావున్నారా?" అనడి గింది.

"బాగున్నారు" అంటూ ఓ ప్యాకెట్‌ని అందించాడు. వేన్నీళ్లు బాత్‌రూంలో పెట్టు అని ఆర్డరేయబోయి సరస్వతి మోకాళ్ల నొప్పుల్తో బాధపడుతున్న విషయం గుర్తొచ్చి తానే నీళ్లు కట్టెలపొయ్యిమీద వేడిచేసుకుని స్నానంచేసి హుషారుగా తిరిగొచ్చాడు.

భర్త తన పని తాను చేసుకోవడం వైవా హిక జీవితంలో మొదటిసారి కావడంతో విస్తు బోయింది.

"నీకేం తెచ్చానో చూశావా?" అన్నాడు.

"ఈ వయసులో ఏం తెస్తారులెండి... జండూబామ్, సీసాలు తప్ప..." అని పాకెట్ విప్పిన సరస్వతికి ఆనాటి చెంపదెబ్బ గుర్తొ చ్చింది.

నవ్వాలో, ఏడవాలో అర్థంకాక బిక్కపోయి చూస్తుంటే ఆప్యాయంగా దగ్గరకు తీసుకు న్నాడు. "కలిసి బతకడంకన్నా, కలిసి జీవిం చడంలో ఉన్న ఆనందాన్ని కొడుకు, కోడలు చూపించారు సరస్వతీ! అందుకే ఆనాటి తప్పుని ఈనాడు సరిదిద్దుకున్నాను" అన్నాడు.

చిన్నపిల్లలా తెరలు తెరలుగా నవ్వింది సరస్వతి.